

«БЕКТЕМИН»

Университеттер боюнча проректору
доцент Р.Н. Арапбаев

2024-жыл

Пасанова Клара Балтабаевна Салттуу кыргыз коомунун трансформация-
ланышы (XIXк. экинчи жарымы - XXк. башы) деген темадагы 07.00.02 – Ата
Мекен тарыхы адистиги боюнча кандидаттык минимумдун кошумча
программасы

Кошумча программанын мазмуну

Программада Кыргызстандын колониялык доордогу Ата Мекен тарыхынын бөлүмдөрү камтылган. XIXк. экинчи жарымы- XXк. башындагы Салттуу кыргыз коомундагы социалдык түзүлүшүндөгү трансформациялык процесстердин жүрүшү.

Салтуу кыргыз коомунун социалдык түзүлүшүн аныктоо, анализдөө, «Ак сөөк» тобуна кирген бийлер, манаптар, байлар, казылар катмарларын, Букара тобуна кирген: жарды, жалчы, чайрикер, мандикер, эгинчи, жатакчы, кулдар, малайлар, байкуштар катмарларын. Салттуу жер иштетүүчүлүктөгү өзгөрүүлөр. Отурукташуу процесси. Акча-товар мамилелериндеги өзгөрүүлөр. Жалпы трансформациялык процесстердин жыйынтыктары

Адабияттардын тизмеси:

1. Айтбаев, М. Историко-этнографический очерк о кыргызах по материалам севера Кыргызстана, Б. – 2022
2. Алымбаев, Ж.Б. Туркестан крайындагы колониалдык саясаттын айрым тарыхнаамалык маселелери // Наука и новые технологии. –2008. – №7–8

3. Алымбаев, Ж.Б. Колониалдык доордогу шайлоо системасынын айрым тарыхнаамалык маселелерине карата / Ж.Баласагын атындагы КУУнин Вест.-Бишкек, 2008.-Вып.7.- С. 43-47.
4. Алымбаев, Ж.Б. Туркестандагы колониалдык саясат жана Фергана өрөөнүндөгү 1916-жылдагы көтөрүлүштүн башталышы, Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин коомдук илимдер журналы. – Бишкек, 2007. – №17. – С.75-84.
5. Бөрүбашев Б.И. Государственно-правовое регулирование общественных отношений кыргызов в составе Российского государства (1855-1917 гг.) (Историко-правовое исследование). – Бишкек, 2009
6. Галузо, П.Г. Туркестан – колония (Очерки истории Туркестана от завоевания русскими до революции 1917 г.) – М.: Ком. ун-т труд. вост., Москва, 1929.
7. Джамгерчинов, Б.Д. Очерки политической истории Киргизии XIX в. – Фрунзе, 1966.
8. Джамгерчинов, Б.Д. Присоединение Киргизии к России – М., 1959
9. Джуманалиев А.Ж. Политическая история Кыргызстана. – Бишкек, 2002
10. Жакыпбеков Ж. Ж. Историография проблем истории Кыргызстана во второй половине XIX – начала XX веков. (Опыт, перспективы изучения). – Бишкек, 1995
11. Жакыпбеков, Ж. Социально-экономическое и политическое развитие Кыргызстана во второй половине XIX- начала XX вв. Историография проблемы - Бишкек, 2003.
12. Кененсариев, Т. Кыргызстан оторчулук доорунда (1855-1917)., Бишкек, 2019.
13. Кененсариев, Т. Кыргызстандын Орусияга каратылышы. – Бишкек: Кыргызстан, 1997
14. Ковальченко, И.Д. Методы исторического исследования – М.: 1987.
15. Кожоналиев С.К. Обычное право.-Бишкек, 2000
16. Кожоналиев С.К. Суд и уголовное право киргизов – Алмата, 1967
17. Кыргызстандын тарыхы. Байыркы мезгилден бүгүнкү күнгө чейин. Үч томдук. Экинчи том. XVIII –XIXкылымдар. -Б.: “Кут-Бер”, 2016
18. Махмудов, Н.Б. “Особо высочайшее наставление” и “высочайше утверждённая инструкция” для сенаторско ревизи К.К.Палена: историко-источниковедческий обзор // Метаморфозы истории. - 2017.- № 10.- с. 255-265
19. Махмудов, Н.Б. Историко-источниковедческий обзор отчетов ревизи сенатора К.К.Палена // Метаморфозы истории. - 2019.- № 13.- с. 125-150

20. Муравейский, С. (В.Лопухов) – Очерки по истории революционного движения в Средней Азии (опыт краткого пособия для совпартшкол и школ политграмоты), Ташкент, 1926
21. Плоских, В.М. Очерки патриархально-феодалных отношений в Южной Киргизии (50-70-е годы 19 в.). – Фрунзе, 1968.
22. Салиев А.С. Очерки истории судебной политики царизма в кочевых регионах Туркестана (по архивным, правовым и иным материалам) – Бишкек, 2014
23. Сапаралиев, Д. Система управления кыргызов в составе Российской империи (1855-1917гг.) // «Манас» ун-нин коомдук илим. журн. - 2004. – №12.
24. Сафаров, Г.И. Колониальная революция (Опыт Туркестана) – М., 1921.
25. Серебренников, А.Г. Туркестанский край. Сборник материалов для истории его завоевания. – Т., 1912-1915. –Т. I-XVIII
26. Содыков, Х.Д. Политико-административное устройство Туркестанского генерал-губернаторства (1867-1917 гг.) - Ташкент, 1973
27. Солтоноев, Б. Кыргыз тарыхы. 2-китеп, - Б.: Учкун, 1993
28. Сооданбеков, С. Общественный и государственный строй Кокандского ханства – Бишкек, 2000
29. Талып, М. Орус келүү менен болгон өзгөрүүлөр. // Кыргыздар. Санжыра, тарых, мурас, салт. 2-т. – Бишкек, 1993
30. Терентьев, М.А. История завоевания Средней Азии. – Т. 2. СПб., 1906.
31. Усенбаев, К.У. Общественно-экономические отношения киргизов (вторая половина XIX – начало XX вв.) – Фрунзе, 1980.
32. Усенбаев, К.У. Присоединение южной Киргизии – Фрунзе, 1960
33. Усенбаев, К. Революциянын таңында. Кыргыз эли революциянын жалындуу күндөрүндө – Фрунзе, 1974

Кандидаттык экзамендин кошумча программасынын суроолорунун тизмеси:

1. Кыргыздардын XIX кылымдын II жарымы XX кылымдын башындагы коомдук саясий абалы
2. Эзүүчү жана эзилүүчү тап түшүнүктөрү
3. Кыргыз коомунун социалдык түзүлүшү
4. Россия империясынын Кыргызстанды каратып алуусу: этаптары жана өзгөчөлүктөрү
5. Россия империясынын Кыргызстандагы (Түркстандагы) административдик саясатынын өзгөчөлүктөрү
6. Түркстанды башкаруу жөнүндө «Жоболор»
7. Түркстан облусу, Түркстан генерал-губернаторулугу, Түркстан крайы: өзгөрүүлөрдүн мааниси

8. Катмарлардын бөлүнүшү
9. Фергана облусундагы административдик-аймактык жактан кыргыздардын үлүшү
10. Ак сөөктөр арасында катмарлашуу
11. Букара катмарынын жикке бөлүнүшү
12. Колониалдык доордогу шаарлардын өнүгүшү
13. Байлардын катмары
14. Бийлердин катмары
15. Казы соттору
16. Жергиликтүү башкаруу органдарына киргизилген шайлоо системасы: шайлоонун негизги принциптери, өзгөчөлүктөрү
17. Шайлоонун оң жана терс натыйжалары
18. Колониалдык доордогу жергиликтүү калктын коомдук жана социалдык түзүлүшү
19. Колониалдык доордогу Кыргыздардын тарыхый инсандары, белгилүү манаптары
20. Колониалдык доордогу элдик көтөрүлүштөр
21. Падышачылыктын салык саясаты
22. Орус дыйкандарын көчүрүп келүү саясаты
23. Калктын чарбасы
24. Калктын маданияты
25. Колониалдык доордогу Түркстан аймагын изилдеген орус изилдөөчүлөрү

**ОшМУнун Кыргызстан тарыхы
жана археология, этнология
кафедрасынын башчысы,
т.и.к., доцент**

Катчы

Шаанов Т.М.

Эсенали кызы А.

23-апрель, 2024-жыл

